SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2576

av Jonas Andersson och Leonid Yurkovskiy (båda SD)

Krav på medborgarskap för anställning vid Migrationsverket och andra myndigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på svenskt medborgarskap för relevanta anställningar vid Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda motsvarande medborgarskapskrav för relevanta anställningar vid andra statliga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda krav på svenskt medborgarskap för relevanta anställningar inom kommuner och regioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har länge varit ett i många avseenden homogent samhälle präglat av stark gemenskap och hög tillit mellan människor. I takt med decennier av mycket extrem migrationspolitik har tilliten i landet undergrävts. Våra svenska myndigheter är inte undantagna från den utvecklingen. Tidigare politiska synder när det gäller migrations- och kriminalpolitiken gör att problem och risker inom myndigheterna måste bemötas

med skarpa åtgärder, inte minst när det gäller vilka som innehar känsliga befattningar. Allmänhetens förtroende för myndigheternas opartiskhet och trovärdighet står på spel.

Migrationsverket är en myndighet med en avgörande roll för att genomföra svensk migrationspolitik och på så sätt värna nationella intressen. På myndigheten fattas bland annat beslut om asyl, uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap. Principiellt är det rimligt att personer som handlägger sådana ärenden för den svenska statens räkning också är svenska medborgare. Det handlar om säkerhet samt om att motverka otillbörlig påverkan och att lojaliteter mot exempelvis främmande makt eller den egna gruppen sätts före ansvaret gentemot den svenska staten.

I början av november 2026 framkom uppgifter om att en chef vid Migrationsverket har stängts av och polisanmälts för misstänkt intrång i känsliga register. Personen i fråga har kopplingar till en tidigare avskedad handläggare som enligt Säkerhetspolisens uppgifter haft omfattande kontakter med iransk underrättelseverksamhet. Den typen av händelser understryker behovet av en tydligare selektering när det kommer till vilka som anställs på myndigheten.

Bakgrundskontroller och säkerhetsprövningar är viktiga vid anställningar vid myndigheter som Migrationsverket. Dessa räcker dock inte, utan bör kompletteras med tydliga krav på medborgarskap för vissa anställningar. Redan i dag finns lagstöd för regeringen att ställa sådana krav vid vissa statliga anställningar. Denna möjlighet bör användas i betydligt högre utsträckning.

Vid Migrationsverket bör kravet på medborgarskap omfatta anställda som handlägger eller fattar beslut i myndighetsärenden, samt personer som har andra känsliga och relevanta arbetsuppgifter, exempelvis tillgång till skyddsvärda uppgifter. Att kravet ska omfatta personer med rena serviceuppgifter är dock inte självklart på samma sätt.

Även andra statliga myndigheter bör omfattas av en översyn. Det gäller exempelvis Försäkringskassan, som bland annat ansvarar för ersättningar och ska tillämpa de nya kraven på kvalificering till vissa delar av välfärden för personer som flyttar till Sverige.

Skatteverket är ett annat exempel. På myndigheten ansvarar man för folkbokföringen av personer i Sverige, däribland utländska medborgare. Den kritik som anförts mot att icke-medborgare handlägger ärenden vid Migrationsverket eller på andra sätt arbetar med känsliga uppgifter är relevant även för dessa myndigheter.

Även inom kommuner och regioner finns verksamheter där anställda fattar beslut som har stor betydelse för enskilda individer och samhället i stort. Det gäller exempelvis socialtjänsten, där myndighetsutövning och hantering av känsliga personuppgifter är en självklar del av arbetet. Skälen för medborgarskapskrav vid vissa statliga myndigheter borde rimligen även kunna göra sig gällande när det kommer till kommuner och regioner. Därför bör motsvarande krav utredas för relevanta anställningar på dessa nivåer.

Översynen bör även behandla frågan om svenskt medborgarskap sedan födseln ska krävas för särskilt känsliga befattningar. Frågan är aktuell mot bakgrund av hur kravlöst utlänningar har kunnat erhålla medborgarskap i Sverige innan Sverigedemokraternas och övriga Tidöpartiers reformer på området.

Mot bakgrund av detta bör regeringen vidta åtgärder för att införa medborgarskapskrav vid Migrationsverket och se över behovet av motsvarande krav vid andra statliga myndigheter samt inom kommuner och regioner.

Jonas Andersson (SD) *Leonid Yurkovskiy (SD)*